

TAMPEREEN KAUPUNKI

Viranomaispalvelut
Katutilavalvonta

Versio 1.1

TYÖT KATU- JA MUILLA YLEISILLÄ ALUEILLA

KATULUVAN LUPAOHJEET JA -EHDOT

SISÄLLYSLUETTELO

1. ILMOITUS TYÖSTÄ / KATULUPA	3
1.1. Sijoittamissopimus.....	3
1.2. Ilmoitus yleisellä alueella tehtävästä työstä eli Katulupa	3
1.3. Töissä kaduilla ja muilla yleisillä alueilla noudatettavat asiakirjat.....	4
1.4. Katulupa	4
1.5. Maksun suuruuden määräytyminen	4
1.6. Takuuaika.....	6
2. TÖIDEN SUORITTAMINEN KADUILLA JA MUILLA YLEISILLÄ ALUEILLA	6
2.1. Katu ja muilla yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet.....	6
3. TILAPÄISET LIIKENNEJÄRJESTELYT.....	7
3.1. Milloin lupaa tarvitaan?.....	7
3.2. Yhteydenottovelvollisuus	7
3.3. Vastuu liikennejärjestelyistä.....	8
3.4. Työmaan loppusiivous.....	8
3.5. Työmaan opastus	8
4. KAIVUTYÖT.....	8
4.1. Kaivannon kaivu ja täyttö	8
4.2. Täytetyn kaivannon rakennekerrosten kantavuus	9
4.3. Vanhan päällysteen leikkaukset.....	9
4.4. Tilapäinen päällyste	9
4.5. Päällystekerrokset.....	9
4.6. Asfalttipäällysteet.....	10
4.7. Kiveykset.....	10
4.8. Sorapintainen katu	10
4.9. Reunatuet.....	10
5. MUUT RAKENTEET JA MERKINNÄT	10
5.1. Kansistot.....	10
5.2. Liikennemerkkit, kaiteet, jne.....	11
5.3. Ajoratamerkinnät	11
6. VIHERTYÖT	11
6.1. Nurmikko.....	11
6.2. Pensaat.....	11
6.3. Puut	11
6.4. Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen	12
YHTEYSTIETOJA	13

Viimeisimmät päivitykset

Versio 1.1 julkaistu 2.4.2007, sen jälkeiset päivitykset::

18.6.2007: 2 yhteystietoa päivitetty ja tilapäinen pysäköintijärjestely sana korvattu tilapäinen liikennejärjestely sanalla.

ILMOITUS TYÖSTÄ / KATULUPA

1.1. Sijoittamissopimus

Silloin kun tarkoituksena on **sijoittaa** kadulle tai muulle yleiselle alueelle **pysyvästi** putkia, johtoja, laitteita ja rakenteita tms., **sijoittamisesta on sovittava** Tampereen kaupungin kanssa. Pelkkä kadulla tehtävistä töistä ilmoittaminen (kohta 1.2) ei riitä. **Sijoittamissopimushakemus** liitteineen toimitetaan Katutilavalvontaan.

Sijoittamissopimushakemus tulee *merkittävimmistä* kohteista tehdä vähintään 6-8 viikkoa ennen työn aloittamista. Pienimuotoisten laitteiden, kuten kiinteistöjen viemäreiden, vesijohtojen ja sähkö- ja telejohtojen sijoitus- ja liitostöissä voidaan sijoittamissopimus tehdä ilmoituksen kadulla tehtävästä työstä hyväksymisen (Katulupahakemuksen) yhteydessä. Kiinteistöjä ja yhdyskuntia palvelevien johtojen sijoittamisesta on säädetty maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä telekaapeleiden osalta myös viestintämarkkinalaissa.

Sijoittamissopimuksen ohella yhdyskuntateknisen laitteen tai rakennelman rakentaminen saattaa edellyttää vielä erikseen maankäyttö- ja rakennuslain 18 luvun nojalla rakennus- tai toimenpidelupaa, tämän luvan myöntää Rakennusvalvonta.

Jos rakennuksen perustukset, kellari tms. rakenteet ulottuvat katualueelle enemmän, kuin Tampereen kaupungin rakennusjärjestyksen kohdassa 12 § *Tontin rajan ylittäminen* sanotaan, niin katualueelle ulottuvien rakenteiden osalta tehdään erillinen maanvuokralain mukainen sopimus kaupungin kiinteistötoimen kanssa.

1.2. Ilmoitus yleisellä alueella tehtävästä työstä eli Katulupa

Työskenneltäessä kadulla tai muilla yleisillä alueilla, on työstä vastaavan tehtävä työstä ilmoitus kunnalle.

Ilmoitusvelvollisuus työstä katu- tai muilla yleisillä alueilla perustuu kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 669/1978 muutoksen 547/2005 14 a §:ään. Työstä vastaava on laissa määritelty ilmoitusvelvolliseksi kunnalle.

Työstä vastaavalla (=luvan hakijalla) tarkoitetaan sitä, jonka lukuun työtä tehdään (=rakennuttaja). Kyse voi olla esimerkiksi tontinomistajan, rakennusyhtiön, teleyrittäjän, energia-alan yrittäjän, kunnan tai vesi- ja viemärlaitoksen tahi muiden katu- ja muilla yleisillä alueilla toimivien hankkeesta.

Työ voi olla luonteeltaan esim. rakennus-, nosto- tai kaivutyötä, siirtolavan sijoitus tai tilapäinen liikennejärjestely.

Työstä vastaava voi antaa hakemuksen tekemisen käyttämänsä urakoitsijan tehtäväksi (valtakirja), mikä ei kuitenkaan siirrä laissa tarkoitettuja vastuita. Työ voidaan aloittaa heti, kun Katutilavalvonta (Tampereen kaupunki) on myöntänyt Katuluvan (=suostumus) työlle.

1.3. Töissä kaduilla ja muilla yleisillä alueilla noudatettavat asiakirjat

- Tämä lupaohje ja -ehdot
- InfraRYL 2006. Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, osa 1 Väylät ja alueet (RT 14-10878); Rakennustietosäätiö RTS (Rakennustieto Oy)
- Kunnallisteknisten töiden yleinen työselitys 2002 KT02; Suomen Kuntaliitto (Rakennustieto Oy) on niiltä osin voimassa, kun asiaa ei ole mainittu InfraRYL 2006 -julkaisussa
- Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueella, Suomen kuntatekniikan yhdistys ry (SKTY) 1999, julkaisu 19/99
- Kaapelikaivantotyöt, yleinen työselostus 1999; Suomen kuntaliiton ohjeita
- Rakennusurakan yleiset sopimusehdot, YSE 1998 (RT 16-10660)
- Asfalttiurakan asiakirjat 2005, työselostus; Suomen Kuntaliiton ohjeita
- Asfalttinormit 2000 + lisälehti 2003 ja Asfalttinormit 2007, kiviainekset; PANK ry
- Betoni- ja luonnonkivituotteet päällysterakenteena, Suomen kuntatekniikan yhdistys ry (SKTY) 1997; SKTY n:o 14
- Vihertöiden työselitys VRT'01, Viherympäristöliitto ry 2001, VYL-julkaisu 23
- Tampereen kaupungin rakennusjärjestys (19.10.2000), Tampereen kaupunki ympäristötoimi julkaisuja 1/2000
- Tampereen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset (1.1.2007).

1.4. Katulupa

Katulupa käsittää katu tai muilla yleisillä alueilla tehtäviin töihin tarvittavan *työlupa*-ja *tilapäinen liikennejärjestely -päätöksen*.

Ilmoitus Katulupaa varten on tehtävä viimeistään kaksikymmentäyksi (21) vuorokautta ennen työn aloittamista. Vuoto- yms. hätätöistä ilmoitus on tehtävä viimeistään aloitusta seuraavana arkipäivänä. *Ilmoitukseen työstä* Katulupaa varten on **liitettävä** sijoittamissopimus, työmaajärjestelysuunnitelma, kaivusuunnitelma, tilapäinen liikennejärjestelysuunnitelma ja muut tarvittavat asiakirjat (esim. valtakirja, tarkeskuvia, asemapiirros, Tampereen Veden liitoslausunto, jne.).

Katulupaa haetaan Katutilavalvonnan lomakkeella ”Katulupahakemus, Ilmoitus työstä yleisellä alueella”.

Työllä tarkoitetaan mm. erilaisten johtojen, kaapeleiden tai putkien sijoittamiseksi tai korjaamiseksi tehtäviä töitä ja myös esimerkiksi kiinteistön rakentamis- tai korjaamistöitä, joiden suorittamiseksi on tarpeen rajata osa viereisestä kadusta tai muusta yleisestä alueesta työalueeksi. Katso tarkemmin kohta 2.

Tilapäisen liikennejärjestelyn suunnitelmapiirustus tulee olla mittakaavassa 1:500, 1:1000 tai 1:2000. Katso tarkemmin kohta 3.

Myönnetyn Katuluvan saa Katutilavalvonnasta. Luvan hakijan on sitä noutaessaan allekirjoituksellaan vahvistettava Katuluvan vastaanottaminen. Työtä **ei saa** aloittaa, ellei Katulupaa ole noudettu!

1.5. Maksun suuruuden määräytyminen

1.5.1. Työhön tarvittavan alueen ilmoittaminen

Luvan hakija ilmoittaa Katulupahakemuksessa työhön tarvittavan alueen (työalue) laajuuden. Mikäli alueen laajuus poikkeaa ilmoitetusta, on siitä viipymättä ilmoitettava Katutilavalvontaan. Työaluetta saa käyttää ainoastaan Katuluvassa myönnettyyn tarkoitukseen.

Työalue muodostuu rajatusta:

- yhtenäisestä alueesta
- yhdestä tai useammasta alueen osasta sekä näihin liittyvistä (jako)kaappi-, pylväs-, jatkos- yms. kaivanno(i)sta tai työalueista.

1.5.2. Katuluvan maksun peruste

Kunnalla on kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 669/1978 muutoksen 547/2005 14 b §:n mukaan *oikeus periä maksu* katu- ja muilla yleisillä alueilla tehtäviä töitä koskevien ilmoitusten tarkastamisesta ja töiden valvonnasta aiheutuneista kustannuksista. Samoin kunta saa periä maksun kadun ja yleisen alueen tilapäisestä rajaamisesta työmaana pois yleisestä käytöstä. Maksun perusteena on aika, alueen laajuus ja alueen keskeisyys.

Tampereen Kaupunginvaltuusto on vahvistanut taksan kokouksessaan 14.12.2005 § 356. Maksualuekartta ja maksuluokat löytyvät Katutilavalvonnan Internet-sivuilta: <http://www.tampere.fi/kadut/katutilavalvonta>.

Katuluvan tarkastus- ja valvontamaksu on maksuluokittain kiinteä [€/lupa]. Alueen käyttömaksu määräytyy työn keston, alueen laajuuden ja keskeisyyden perusteella [€/vrk].

1.5.3. Katuluvan maksuluokat

Kaupungin alue on jaettu maksuluokkiin I, II ja III sen keskeisyyden ja liikenteellisen merkityksen perusteella.

Maksuluokka I

Maksuluokkaan I kuuluvat katumaksukarttaan punaisella merkityn alueen sisällä olevat ydinkeskustan kadut, jalkakäytävät, kevyen liikenteen väylät, puistot ja muut yleiset alueet.

Maksuluokka II

Maksuluokkaan II kuuluvat katumaksukarttaan vihreällä tai sinisellä merkityt pää- ja kokoojakadut (kunnossapitoluokat 1; vihreä ja 2; sininen) niihin liittyvät jalkakäytävät, kevyen liikenteen väylät ja muut yleiset alueet.

Maksuluokka III

Maksuluokkaan III kuuluvat ne kadut, jalkakäytävät ja kevyen liikenteen väylät, puistot ja muut yleiset alueet, jotka eivät kuulu maksuluokkaan I tai II.

Maksuluokka määräytyy työhön kuuluvan kalliimman maksuluokan mukaan. Maksua ei peritä, jos työ tehdään kadun rakentamisen yhteydessä, siitä vastaavan pää-toteuttajan tai urakoitsijan urakkaan kuuluvien töiden yhteydessä.

1.5.4. Työaika

Jokaiselle työlle määritetään Katuluvassa työaika, aloitus- ja lopetusajankohta.

Katuluvan saajan on varauduttava siihen, että erityisesti pää- ja kokoojakaduilla työ voidaan määrätä suoritettavaksi hiljaisen liikenteen aikana. Tämä määritetään erikseen Katuluvassa.

Työtä ei saa aloittaa ennen Katuluvan myöntämistä.

Työaika alkaa, kun työkohteen ensimmäinen tilapäinen liikennemerkki asetetaan.

Työaika päättyy, kun työalue on liikennöitävässä kunnossa, loppusiivous on tehty ja tilapäinen liikennejärjestely purettu. Mikäli Katuluvassa on määritelty tehtäväksi vastaanottotarkastus, työaika päättyy kun sen pöytäkirja on allekirjoitettu.

Toteutunut työaika: Luvan saajan tulee viipymättä ilmoittaa työn (työajan) alkaminen ja päättyminen Katutilavalvontaan. Mikäli työtä ei suoriteta Katuluvassa ilmoitettuna työaikana, on muuttunut työaika ilmoitettava Katutilavalvontaan mahdollisimman pian, kuitenkin ennen työn aloitusta. Lisätyöaika on anottava ennen myönnetyn työajan päättymistä.

Yötyö: Kello 22 - 07 välisenä aikana tehtävästä työstä on ympäristösuojelumääräysten 15 §:n mukaisesti ilmoitettava Tampereen kaupungin Ympäristöpalveluun tai Palvelupiste Frenckelliin. Ympäristömääräykset löytyvät Internet-sivulta:

<http://www.tampere.fi/ymparisto/materiaalipankki>

Häiritsevä toiminta; Kaikkina vuorokauden aikoina tehtävästä häiritsevästä toiminnasta, mm. melu-, pöly-, savu- ja hajuhaitat, on tehtävä ilmoitus kaupungin Ympäristöpalveluun.

1.6. Takuu aika

Takuu aika alkaa, kun katu on lopullisesti tai väliaikaisesti päällystetty ja viher-, yms. työt on tehty.

Takuu aika on YSE:n mukaisesti kaksi (2) vuotta laskettuna kohdan 1.5.4 mukaisesti työajan päättymisilmoituksesta. Takuutarkastukset suoritetaan sulan maan aikana.

2. TÖIDEN SUORITTAMINEN KADUILLA JA MUILLA YLEISILLÄ ALUEILLA

2.1. Katu ja muilla yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjeet

- Katualueella työskenteleviltä vaaditaan Katuturva I (Tieturva I) ja työnjohdolta Katuturva II (Tieturva II) koulutus.
- Ennen kaivutöiden aloittamista anojan on selvitettävä kaapeleiden ja muiden maanalaisten laitteiden ja rakenteiden sijainti johtoyhtiöistä. Rakentamisen yhteydessä asennetut tai siirretyt maanalaiset ja yläpuoliset johdot ja laitteet tulee kartoittaa. Rakenteiden omistajat ja johtoyhtiöt antavat kaivajille yksityiskohtaisempia kaivuohjeita.
- Työalueen sijoittuminen yleiselle alueelle on selvittävä suunnitelmista selkeästi (esim. asemapiirros 1:500, 1:1000). Suunnitelmamuutoksista on ilmoitettava katumestarille.
- Työalue on eristettävä suoja-aidoilla, sulkupuomeilla ja -pylväillä kohdan 1.2 asiakirjojen ja Katuluvan ohjeiden mukaisesti. Kaivantojen suoja-aidat (verkko- tai levyaita) tulee varustaa heijastavalla materiaalilla ja niiden vähimmäiskorkeus on 110 cm. Sulkuköyttä ja muovinauhoja voidaan käyttää ainoastaan liikenteen optiseen ohjaukseen, ei kaivannon suojaukseen.
- Käytettävien liikenteenohjauslaitteiden on oltava Tiehallinnon hyväksymiä malleja. Työkohteissa on oltava erillinen tiedotustaulu, josta selviää työn tarkoitus, kesto aika ja työmaan vastuuhenkilö(t). Työmaan liikenteenohjauslaitteissa on oltava rakentajan tiedot.
- Mikäli Katuluvassa määritellään *aloituskatselmus* (pääsääntöisesti suuremmat kohteet), se on pidettävä ennen työhön ryhtymistä ja sen kutsuu koolle urakoitsija. Katselmukseen tulee kutsua katumestarin lisäksi kaupungin katu- tai viheralueiden rakennuttaja. Katselmuksessa todetaan mm. asfaltti- ja kivipäällystei-

den, liikenteenohjauslaitteiden (myös ajoratamerkinnot), katukalusteiden, puiden, pensaiden, sekä muiden istutusten laatu, kunto ja sijainti. Kohteen *loppukatselmuksen* kutsuu koolle urakoitsija tai rakennuttaja ja katselmuksessa käsitellään samat asiat kuin aloituskatselmuksessa. Urakoitsija tekee katselmuksesta pöytäkirjan, josta on viipymättä toimitettava kopio Katutilavalvontaan.

- Töiden vaikutuspiirissä oleville kiinteistöille on ilmoitettava melu- ja liikennehäiriöistä. Poikkeuksellisille työskentelyajankohdille on anottava lupa kaupungin ympäristösuojeluviranomaiselta.
- Työalue ja etenkin siihen liittyvät toiminnot on rajoitettava mahdollisimman pienelle alueelle.
- Ylimääräisten massojen ja materiaalien varastointi työalueella on kielletty. Maamassoja voidaan varastoida työalueella vain kaivannon päivittäisessä täytössä tarvittava määrä.
- Keskeneräisillä kaduilla on kaivussyvyyksissä huomioitava kadun lopullinen korkeustaso. Ko. kohteissa on oltava yhteydessä Tampereen kaupungin Kaupunkiympäristön kehittäminen -ryhmään (ko. kadun rakennuttaja).
- Työalueen ympäristö on pidettävä siistinä ja kaivumaiden, roskien yms. materiaalin kulkeutuminen ympäristöön on estettävä.
- Mikäli työ estää normaalin koneellisen talvikunnossa- ja puhtaanapidon, on luvan saajan huolehdittava työalueeseen liittyvän kadun talvikunnossa- ja puhtaanapidosta, siten kun laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta säädetään.
- Ajoneuvojen pysäköinti työalueen sisäpuolella ilman lupaa on kielletty.
- Työalueen ulkopuolelle ei saa ilman katumestarin lupaa varastoida mitään.
- Työkoneiden säilyttäminen työalueella tai sen ulkopuolella esim. leveällä jalkakäytävällä on kielletty.

3. TILAPÄISET LIIKENNEJÄRJESTELYT

3.1. Milloin lupaa tarvitaan?

Lupa tilapäiseen liikennejärjestelyyn tarvitaan aina, kun toimitaan katu tai muilla yleisillä alueilla. Tällaisia toimintoja ovat mm.:

- rakennustyöt (uudis-, saneeraus-, julkisivu-, ym. rakennustyöt)
- nostotyöt, rakennustelinetyöt
- kaivutyöt
- siirtolavojen ja työmaakoppien säilyttäminen
- kattolumien pudottaminen kadulle
- tilapäiset liikennejärjestelyt.

Poliisi myöntää luvan *tilaisuuksia ja tapahtumia* varten, alueen käytöstä maksetaan korvaus Tampereen kaupungin *Kiinteistötoimeen*.

3.2. Yhteydenottovelvollisuus

Luvanhakijan tulee toimittaa Katutilavalvontaan tilapäinen liikennejärjestelyehdotus (suunnitelmapiirustus), joka on mittakaavassa 1:500, 1:1000 tai 1:2000. Jos työ toteutetaan useassa vaiheessa, on jokaisesta vaiheesta oltava oma suunnitelmansa. Yksinkertaisissa perustapauksissa voidaan toimia julkaisun "Tilapäiset liikennejärjestelyt katualueella" tyyppiratkaisujen tai tyyppiirustusten mukaisesti.

Tilapäisten liikennejärjestelyjen hakemuslomakkeena käytetään samaa lomaketta, "Ilmoitus työstä yleisellä alueella", kuin millä haetaan Katulupaa.

3.3. Vastuu liikennejärjestelyistä

Työn aikana on noudatettava Katuluvassa hyväksyttyä liikennejärjestelysuunnitelmaa. *Vastuu tilapäisen liikennejärjestelyn toteuttamisesta ja ylläpidosta kuuluu luvan saajalle* huolimatta siitä kuka liikennejärjestelyn käytännössä toteuttaa.

Luvan saajan tulee nimetä vastuuhenkilö, jonka tulee olla perehtynyt liikenteenohjaus- ja varoituslaitteiden käyttöön. Vastuuhenkilö valvoo ja huolehtii, siitä että työkohteen liikennejärjestelyt ovat työn aikana ja työajan ulkopuolella (esim. viikonloppuisin) Katuluvan edellyttämällä tavalla. Vastuuhenkilö huolehtii myös, että pysyvät liikennejärjestelyt palautetaan ennalleen työn päätyttyä ja hän vastaa työmaan liikennemerkkien ja liikenteenohjauslaitteiden kunnosta.

Katutilavalvonnan ennalta hyväksyessä, voidaan pienimuotoisten kaivantotöiden lopullisen päällysteen asennustöissä toimia ao. kaivutyöhön myönnettyllä liikennejärjestelysuunnitelmalla.

Voimassa olevien ("pysyvien") liikennemerkkien ja muiden liikenteenohjauslaitteiden havaittavuutta ei saa estää eikä luvatta poistaa. Tarvittaessa em. laitteet siirretään paremmin havaittavaan paikkaan päätöksen mukaisesti. Työstä johtuvat vaurioituneet liikennemerkit uusitaan luvan saajan kustannuksella.

3.4. Työmaan loppusiivous

Työmaan loppusiivous tehtävä ennen väliaikaisten liikennejärjestelyjen poistamista. Loppusiivousaika kuuluu työkohteen työaikaan (kohta 1.5.4).

3.5. Työmaan opastus

Jos työmaalle ajo vaatii opastamista, on opasteiden oltava ohjeiden mukaisia ja niiden sijoittelussa on noudatettava annettuja ohjeita.

4. KAIVUTYÖT

4.1. Kaivannon kaivu ja täyttö

Kaivannon kaivu ja täyttö on tapahduttava kadun rakennekerroksia sekoittamatta. Pohjamaan ja suodatinhiekan sekoittuminen muiden rakennekerrosten kanssa tulee estää kaivuvaiheessa ja kadun rakennekerrosten tulee vastata alkuperäisiä kerroksia. Kantavassa kerroksessa ei saa käyttää kaivumaita. Asfalttikerrosten alapuoliset kerrokset tehdään katusuunnitelmien mukaisesti. Viheralueet; katso kohta 6.

Kaivantotyöt tehdään InfraRYL 2006 Infrarakentamisen yleiset laatuvaatimukset, osa 1 Väylät ja alueet (RT 14-10878) mukaisesti. Katutilavalvontaan on pyydettyäessä toimitettava kiviainesten seulontatulokset. Katualueelle ei saa asentaa lämmöneristeitä. Kaivantotöissä on suunnitelmaan liitettävä myös niiden suojaussuunnitelma.

Asennettaessa kunnallisteknisiä johtoja tai putkikanaaleja, tulee asfaltoidut pää- ja kokoojakadut mahdollisuuksien mukaan pyrkiä alittamaan tunkkaamalla, poraamalla tai muulla "no dig" -menetelmällä.

Louhinta- ja räjäytystöitä tehtäessä laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (3.6.2005/390) 79 § edellyttää ilmoittamista poliisille ennen työn aloitusta.

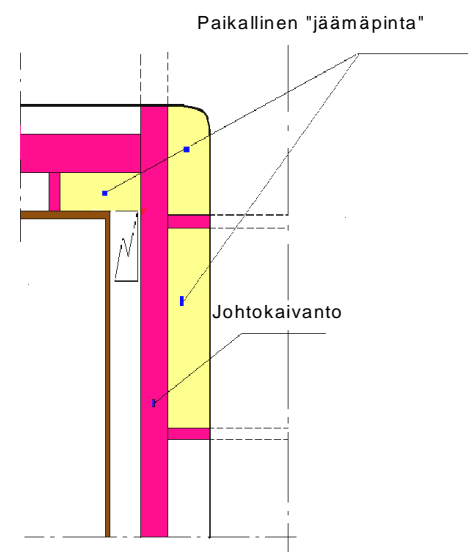
4.2. Täytetyn kaivannon rakennekerrosten kantavuus

Päällysteen alapuolisten (sitomattomien) kerrosten on ennen lopullista päällystystä täytettävä InfraRYL 2006 (RT 14-10878):n mukaiset kantavuusvaatimukset. Kaupungilla on oikeus suorittaa kohteessa kantavuusmittauksia. Työstä aiheutuneet kustannukset laskutetaan Katuluvan saajalta, mikäli kantavuusarvot eivät täytä vaatimuksia. Katutilavalvontaan on toimitettava kantavuusmittaustulokset pyydettyäessä.

4.3. Vanhan päällysteen leikkaukset

Päällystystyön yhteydessä asfalttipäällysteen reunat leikataan suoriksi ajoradoilla vähintään 0,5 m ja muilla alueilla vähintään 0,2 m kaivannon kantavan reunan yli. Mikäli kaivannon reuna on sortunut aiheuttaen niin sanottuja ryöstöjä, leikataan asfaltin reuna edellä kuvatulla tavalla suoraksi vähintään 0,5 m ryöstöä pidemmältä matkalta. Jos peräkkäisten ryöstöjen etäisyys toisistaan on alle 3,0 m leikataan näiden väli samalle leveydelle.

Päällystesaumojen (myös työnaikaisten) tulee olla kadun suuntaisia tai kohtisuoraan kulkusuuntaan nähden ja niiden oltava suorina. Kapein päällystettävän alueen leveys on 1,0 m. Alle 2,0 m leveillä jalkakäytävillä, korokkeilla, kevyen liikenteen väylillä tai erotetuilla kaistoilla päällystys suoritetaan koko leveydeltä. Leveämmillä käytävillä päällystystyö on suoritettava siten, että päällysteeseen jää vain yksi pituussuuntainen sauma, jonka etäisyys on vähintään 1,0 m käytävän tai erotetun kaistan reunasta tai aiemmin tehdystä saumasta, jos aiemmin tehtyjä saumoja on useita, antaa katumestari lisäohjeita alkukatselmuksen yhteydessä.

Mikäli päällysteen reunan leikkauksen jälkeen kaivannon viereen jää alle 10 m²:n suuruisia erillisiä saarekkeitä vanhaa päällystettä, on nämä alueet päällystettävä uudelleen kaivannon päällystystyön yhteydessä.

Ajoradoilla noudatetaan edellä mainittuja periaatteita kuitenkin siten, että kadun-suuntaiset saumat eivät saa sijoittua ajourien kohdalle. *Epäselvissä tapauksissa* kaupungin päällystystöistä vastaava henkilö antaa lisäohjeita.

4.4. Tilapäinen päällyste

Mikäli päällystetyillä alueilla kaivantoa ei täyttötöön jälkeen päällystetä lopullisilla päällystekerroksilla, on kaivanto päällystettävä tilapäisesti. Pab-päällysteet ("öljysorat") ovat yleisiä tilapäisiä päällysteitä. Päällysteellä on sama tasaisuusvaatimus kuin kaivantoa ympäröivällä kulutuskerroksella. Paikkausmassa ei saa olla tahraavaa. Katuluvan saajan on huolehdittava siitä, että tilapäinen päällyste pysyy liikennettä tyydyttävässä kunnossa ja tasaisena.

Tilapäisen päällysteen poisjättämisestä on sovittava kaivutyön rakennuttajan ja katumestarin kanssa tapauskohtaisesti.

4.5. Päällystekerrokset

Lopulliset päällystekerrokset on tehtävä *mahdollisimman pian*, kuitenkin kuuden viikon kuluessa kaivutyön valmistumisesta. Jäätyneen maan aikana tehdyn kaivutyön lopullinen päällyste on tehtävä Katuluvan *maksuluokkiin I ja II* kuuluvissa kohteissa **31.5. mennessä** ja *maksuluokkaan III* kuuluvissa kohteissa **30.6. mennessä**.

Päällystekerrosten on oltava vähintään samat ja saman vahvuiset kuin muuallakin kadussa, kuitenkin yhteensä korkeintaan 15 cm:n vahvuiset. Kulutuskerrosmassassa (ylin kerros) käytettävän kiviaineksen on oltava luokaltaan vähintään samaa kuin muuallakin kadussa.

4.6. **Asfalttipäällysteet**

Asfalttipäällysteen ja sirotepintauksen korjaukseen tarvittavat erityisohjeet saa kaupungin päällystystöistä vastaavalta henkilöltä. Kohdassa 1.2 on lueteltu (päällystys) töissä noudatettavat asiakirjat.

Ennen lopullisen päällysteen **päällystystöiden aloittamista** on otettava yhteys kaupungin päällystystöistä vastaavaan henkilöön. Katutilavalvontaan on pyydettyessä toimitettava asfaltointipöytäkirja.

Tasaisuus tutkitaan kadun pituus- ja poikkisuunnassa 3 m:n oikolaudalla. Asfalttikulutuskerroksen suurin sallittu epätasaisuus sidotulla alustalla saa olla enintään 4 mm ja erityisliikennealueilla enintään 8 mm ja sitomattomilla alustoilla vastaavasti 6 mm ja 12 mm. Lammikoitumista ei sallita.

4.7. **Kiveykset**

Ennen kiveyksen korjaustyöhön ryhtymistä, on ympäröivää kiveystä purettava vähintään kohdan 4.3 "Vanhan päällysteen leikkaukset" mukaisesti siten, että kaivannon korjattu pinta liittyy juohevasti vanhaan ympäröivään päällysteeseen. Betoni- ja luonnonkivipäällysteet on korjattava laadultaan (väri, muoto, materiaali ja kuvio) samoilla tuotteilla, kuin mitä aiempi päällyste oli. *Ensisijaisesti* purettu materiaalit on käytettävä uudelleen, mikäli ne eivät ole vaurioituneita tai merkittävästi kuluneita.

Puretut kivimateriaalit ovat Tampereen kaupungin omaisuutta ja niiden varastoinnista on sovittava tapauskohtaisesti kaupungin katujen kunnossapidosta vastaava henkilön kanssa.

4.8. **Sorapintainen katu**

Sorapintainen katu on kunnostettava alkuperäistä vastaavaan kuntoon.

4.9. **Reunatuot**

Kaivutyön yhteydessä liikkuneet reunatuot on palautettava kadun korkeuden mukaiseen asemaan. Mikäli reunatukien asemasta on epäselvyyttä (sivusuunta tai korkeusasema), lisätietoja ja korjausohjeita antaa kaupungin katujen kunnossapidosta vastaava henkilö. Jos reunatuki on kaivutyön yhteydessä vioittunut, on Katuluvan saajan korvattava se ehjällä reunatuella kustannuksellaan.

Reunatuot ovat Tampereen kaupungin omaisuutta, purettujen reunatukien väliaikaisesta varastoinnista on sovittava tapauskohtaisesti kaupungin katujen kunnossapidosta vastaavan henkilön kanssa. Erityisesti talviaikana poistettuja reunatukia ei saa ilman lupaa varastoida työmaalle.

5. **MUUT RAKENTEET JA MERKINNÄT**

5.1. **Kansistot**

Katualueella kansistojen kantavuusvaatimus 40 t ja asfaltoiduilla alueilla niiden tulee olla säädettävää ("kelluvaa") mallia.

5.2. Liikennemerkkit, kaiteet, jne.

Voimassa olevien liikennemerkkien ja muiden liikenteenohjauslaitteiden havaittavuutta ei saa estää, eikä niitä saa väliaikaisesti poistaa ilman katumestarin lupaa. Tarvittaessa merkit ja em. laitteet siirretään katumestarin määrittelemään havaittavaan paikkaan. Vaurioituneet liikennemerkkit on uusittava Katuluvan saajan kustannuksella. Vaurioituneet kaiteet on korjattava alkuperäistä vastaavaan kuntoon tai uusittava.

5.3. Ajoratamerkinnät

Ajoratamerkinnät on tehtävä InfraRYL 2006 (RT 14-10878) ja Tiehallinnon ohjeen "Tiemerkinntät TIEH 2000005-04" mukaisesti.

Vaurioituneet tai muutetut tiemerkinntät on korjattava mahdollisimman pian työn päätyttyä. Lisätietoa saa katumestarilta tai kaupungin liikennemerkkitoimistosta.

6. VIHERTYÖT

Kaikissa vihertöissä tarkempia lisätietoja ja ohjeita puiden, kasvien, jne. suojaukseen, poistamisiin, istutuksiin ja korjauksiin antaa kaupungin puistojen ja viheralueiden rakennuttamisesta ja kunnossapidosta vastaava henkilö. Kohdassa 1.3 on lueteltu vihertöissä käytettävät yleiset asiakirjat.

6.1. Nurmikko

Rakennustyönaikainen suojaus

Säilytettävä nurmikko suojataan, sinne ei saa varastoida rakennustarpeita tms., eikä liikkua työkoneilla tai ajoneuvoilla tai muutoin tarpeettomasti vahingoittaa.

Vaurioiden korjaus

Rakennustöiden yhteydessä syntyneet vauriot korjataan paikkakylvöillä. Vauriokohdan maanpinta jyrsitään 15 cm:n syvyydeltä, alusrakennekerrokset tasataan ja niiden päälle levitetään kasvualustakerros. Kasvualustan paksuus tulee olla tiivistetynä vähintään 200 mm. Nurmikkoalueiden tulee olla takuuajan jälkeen vihertyneitä, kerran leikattuja ja viherpeittävydeltään yli 90 %.

6.2. Pensaat

Rakennustyönaikainen suojaus

Yksittäispensaat ja pensasryhmät suojataan yhtenäisellä ja tukevalla lauta-/ lankkuaidalla (korkeus 1,5 m), ellei katumestarin kanssa toisin sovita.

Pensaan/pensaiden väliaikainen poisto ja uudelleen istutus

Pensaiden siirrosta on aina erikseen ja ennalta sovittava kaupungin puistojen ja viheralueiden kunnossapidosta vastaavan henkilön kanssa. Pensaat istutetaan takaisin entisille etäisyyksille toisistaan ja entiseen syvyyteensä. Pensaita ei saa istuttaa liian syvään eli maanpinta tulee juuren kaulan tasolle. Kasvualusta tiivistetään pensaan ympäriltä kevyesti polkien. Istutuksen jälkeen pensaat kastellaan hyvin.

6.3. Puut

Puun poisto / siirto

Puun kaataminen tai siirto on ehdottomasti kielletty! Mikäli työ vaatii puun poistoa, on se mainittava lupaa haettaessa tai otettava välittömästi yhteyttä katumestariin. Huomioitava on myös luonnonpuut jotka jäävät vaarallisen lähelle kaivannon reunaan.

Rakennustyönaikainen suojaus

Oksia ei saa poistaa, katkoa tai sitoa kiinni. Mikäli latvuksen alla ei ole riittävästi liikkumatilaa koneille tms., on otettava yhteyttä kaupungin puistojen ja viheralueiden kunnossapidosta vastaavaan henkilöön.

Rungon suojaustavasta päätetään kaivuluvan myöntämisen yhteydessä. Puun runko voidaan suojata kahdella tavalla:

- Rakennetaan tukeva lauta-aita puun ympärille latvuksen reunoihin asti.
- Suojataan puun runko yhtenäisellä laudoituksella. Laidoitus ulotetaan puun alimpiin oksiin saakka, max. 4 metrin korkeuteen. Laudat tulee sitoa yhteen esim. rautalangalla 4 – 5 kohdasta. Puun ja laudoituksen väliin asennetaan pehmuste.

Kaivutöitä ei saa tehdä 2,5 metriä lähempänä puunrunkoa. Jos kaivutöitä joudutaan tekemään tätä lähempänä, asiasta on sovittava katumestarin kanssa.

Jos rakennustöiden yhteydessä joudutaan liikkumaan puun juuristoalueella, pitää juuristo suojata rakentamalla juuristoalueelle kantava suojakerros. Suojauksen poistaminen ei saa aiheuttaa vaurioita puun juurille tai rungolle. Vaurioituneet juuret tulee leikata terveeseen puuhun asti ennen lopullista kaivannon täyttämistä.

6.4. Kolhujen ja vaurioiden korjaaminen

Pensaiden tai puiden vauriotapauksissa on aina viipymättä otettava yhteys kaupungin puistojen ja viheralueiden kunnossapidosta vastaavaan henkilöön ja katumestariin. Mikäli pensas on työstä johtuen pahoin vaurioitunut, se uusitaan urakoitsijan kustannuksella. Kaupunki korjaa syntyneet puuvauriot ja uusii vaurioituneet puut kaivajan kustannuksella.

Tuhoutuneet tai vaurioituneet kukkaistutukset uusitaan kaupungin puistojen ja viheralueiden kunnossapidosta vastaavaan henkilöön ohjeiden mukaisesti. Puun kuorivaurion hinta on arviolta 700 €/vauriokohta. Mikäli kuorivaurio on maksimihalkaisijaltaan yli puolet puun ympäröimästä, saatetaan puu joutua uusimaan. Kuollut tai pahoin vaurioitunut puu korvataan pääasiassa samankokoisella puulla. Esim. suuren puun uusiminen maksaa noin 10.000 €.

YHTEYSTIETOJA

(Katutilavalvonta ei vastaa näiden yhteystietojen oikeellisuudesta)

TAMPEREEN KAUPUNKI**Viranomaispalvelut, Katutilavalvonta**

PL 487, 33101 Tampere

käyntiosoite: Frenckellinaukio 2 L

33 100 Tampere

www.tampere.fi/kadut/katutilavalvonta, sähköposti: katuluvat@tampere.fi

puhelin, toimisto 5656 5321 tai 5656 5300

faksi 5656 5666

Katumestarit:

Tammerkosken itäpuoliset alueet (ei Hatanpää, Rantaperkiö ja Härmälä)

Rainio Anne-Marita 040 848 6086

Siivola Jarkko 050 570 2412

Mäkinen Jaakko 0400 834 379

Tammerkosken länsipuoliset alueet, sekä Hatanpää, Rantaperkiö ja Härmälä

Kannisto Kari 050 329 5271

Virtanen Tapio 050 559 3874

Mäkinen Jaakko 0400 834 379

Kaupungin omistaman alueen vuokraus tapahtumiin yms.: Kiinteistötoimi

Frenckellinaukio 2 D

Parkkali Erja (tapahtumat, ulkomyynti) 050 517 7052

Pentinmäki Juhani (ulkoterassit, mainoslaitteet) 050 554 5889

Teknisen ja ympäristöasioiden neuvonta: Palvelupiste Frenckell

Frenckellinaukio 2 B

palvelupiste.frenckell@tampere.fi

Aukioloajat ma - pe 8.30 - 18, la 10 - 15

puhelin 5656 6700

faksi 5656 6790

Vesijohto- ja viemäri liittymät: Tampereen Vesi

Viinikankatu 42

Kartat 5656 3655

Liitoslausunnot 5656 3638

Vikailmoitus 0800 90 172

Vesijohdon ja viemäriin liittämistä on sovittava Tampereen Veden kanssa ja liittymissopimus on tehtävä ennen Katuluvan hakemista (liitettävä Katulupahakemukseen).

Tampereen Sähköverkko Oy (TSV) ja Tampereen kaupungin tietotekniikkakeskus (TIO)

Jokikatu 5 (TSV) ja Naulakatu 2 (TIO)

Asiakaspalvelu 5653 4500

Vikailmoitukset 0800 90 171

Liittymäpalvelut, suunnittelu, rakennuttaminen 5653 5492

Karttaotepalvelu: Katutilavalvonta 5656 5300

Johtojen näytöt 5653 5866 ja 5653 5898

Päivystys 5653 5221

Tampereen Sähkölaitos Kaukolämpö- ja kaasutoiminta

Kaukolämpö- ja kaasuliittymätiedustelut 5653 5355

Suunnittelu ja rakennuttaminen 050 553 8611 ja 040 773 9165

Vikailmoitukset 0800 90 171

Kaupunkiympäristön kehittäminen**Kadut, rakennuttaminen**

Keivaara Torsti (etelä)	0500 628 304
Leppänen Petri (itä)	050 305 1402
Ruohomäki Pasi (länsi)	050 547 6153
Tevaniemi Raija (keskusta)	050 523 2052

Kunnossapito

Rannisto Esa	050 552 6249
Kunnossapidon työjohto (urakoitsija):	
Korpela Kari (itä)	0500 628 256
Vahe Kari (länsi)	0500 628 334

Liikennemerkkit ja ajoratamerkinnot, Liikennemerkkitoimisto

Toimisto 5656 5304, fax 5656 5303, liikennemerkkit@tampere.fi

Liikennevalot

Liikennevaloristeyksissä työskenneltäessä yhteydenotto on tehtävä ennen työn aloittamista.

Särkimäki Terho	050 596 9091
Päivystys/huoltoauto	050 596 9090

Puistot

Koski Timo	050 345 7568
------------	--------------

Päällystystyöt

Rantakari Harri	0500 628 534
-----------------	--------------

Ulkovalaistus

Heikkilä Mika	050 468 8478
---------------	--------------

Puolustusvoimat

vaihde	1815 4711
Jokela Keijo	0400 632 559

Hätäkeskus

3133 4512

Mikäli kulkuyhteys on suljettuna, on ennen työn aloittamista otettava yhteys Hätäkeskukseen.

Liikennelaitos

Jokipohjantie 24, vaihde	565 613
Suuriniemi Esa	050 552 0413

Johtoyhtiöt, johtokartat:**Elisa Oyj**

Näsilinnankatu 41	
Karttapalvelu	010 264 4112
Vikailmoitus	0800 96 060 tai 0800 95 050

Johtotieto Oy; TeliaSonera, TDC Song, Tampereen Puhelin, Lännen Puhelin, Gasum puhelin

0800 12 600
www.johtotieto.fi info@johtotieto.fi

Maakaasu, Gasum Oy

Lahti Mikko	020 447 8976 tai 0400-750 483
Hälytysnumero	05 375 155

Tampereen maakaasuverkko

Kaikki kaivutyöt 5 metriä ja louhintatyöt 30 m lähempänä maakaasun siirtoputkia tai anodikenttää ovat ilman Gasum Oy:n lupaa kiellettyjä.

Sähkölaitoksen jakeluputkien osalta luvan antaa jakeluverkon käytönvalvoja: 050 553 8636

Vikailmoitukset: Tampereen Sähkölaitos 0800 90 171